

coapte, sub scoarța cărora se ascunde miezul, după care însetează sufletul celor bătuți de aceleași griji și păscuți de aceleași doruri și nădejdi. A prinde în plumbul literilor sburătoare gândul, așa cum îl gândește și-l frământă gloata în capul ei; a spune la auzul mulțimei setoase și doritoare după profeti pricepători și grăitori pe placu-i, vorba miezoasă ce se picure în sufletul ei căldura și îndemnul de lipsă și se-i răscolească din fundul amuțit al inimei păsurile și dorurile dragi, împletite în ființa lui de acum de ființa lăsată moștenire din strămoși; a atinge corzi, cu fulgerul tămăduitor al vorbei, a căror sunet intraripează sufletul și mintea spre fapte mari, spre luptă și viață; a gândi în gândul mulțimei și a simți cu inima ei — înseamnă a fi profetul vestitor de mântuire și prorocitor de bine, înseamnă a fi cârmuitorul miruit al neamului țeu. Și nouă profeti vestitori de zile bune, cârmuitori destoinici spre țel și mântuire ne trebuie, cari cu fulgerul vorbii lor se lumineze pe veacuri înapoi drumul ce avem să-l batem.

Tu, neam românesc profetiții tîi unde sunt? Unde sunt cârmuitorii tîi, nefericită odraslă de crai? Tu, biet neam, se pare că nu-i ai, se pare că ceriul răsbunător vrea ispășirea ta. De ce, Doamne, de ce?

Tu, neam scump și ales, nu plînge cu jalea și durerea profetului Eremia! Nu plînge! Vremea se ne îmbrânciască, căci suntem mai tari ca durata ei, și Dzeu preabunul, ne are și pe noi în pază, popor cucernic și smerit. Nu vezi tu, neamul meu, un mijit încropit de lumină, nu vezi o geană strălucitoare în spre soare răsare? E paza mântuirii tale și a nădejzii ce o porți, rază rătăcită din lumea sufletelor străbunilor noștrii morți, cari ne poartă grija; lumină a cărei foc înviator o se ne lumineze pe noi cești de azi, și o se dospiască cu căldura-i făcătoare de minuni aluatul profetilor cârmuitori de mâne. Din îmbulzala napastelor vremii profetiții ești din coapsele noastre ni-au mântuit. Și ei o se ne mântuie și acum. Dacă azi nu le auzim graiul povățuitor, închiegat în vorbe limpezi și în fapte hotărîte, așa cum o cere necasul și toiul neastîmpărat al luptei, — o se-i scoată la iveală asprimea neîngăduitoare a zilelor de

— Pentru cine Te-ai dat Tu chinului?
Zis'a Șiul Maicii cătră Maica Sfântă:

— Nu m'am dat nici pentru Mine, nici pentru Tine, ci pentru Lumea toată! Că pân' nu mă dam eu chinului, n'auzeai copil după mamă, mamă după copil plângend, n'auzeai vițel după vacă, vacă după vițel mugind, și nici miel după oaie sbierând; acum toate sunt frumoase și veseloase.

După așeia s'au socotit Jidovii se sloboadă Șiul; Jidovii au zis:

— Dacă ești Tu Maica Sfântă, se găcești, cei în troaca de sub pat? — Maica Sfântă a zis:

— Acolo e o scroafă cu șapte purcei.

Jidovii au zis, nu-i drept, că acolo e mama noastră. Ear Maica Sfântă le-a răspuns:

— Mergeți de vedeți. — S'au dus Jidovii și au scos troaca de sub pat, și au văzut acolo o scroafă cu șapte purcei; și de atunci au zis Jidovii că nu mănă carne și slănină de porc, se nu mănă pe mama lor.

— Dar dintr'o găcitură n'om slobozi pe Șiul Tău Maică Sfântă. — Taie Jidovii un cocoș, și-l pun cu sânge într'un blid pe masă.

— Dacă ești Tu Maica Sfântă, se faci ca cocoșul se cânte în marginea blidului. — Maica Sfântă a făcut un semn cu mâna, și cocoșul a început a cânta cucuriguu, și a bate din aripi și înroșit cu sânge pe toți Jidovii; și de atunci sunt Jidovii chistrui (pistru).

(Auzită dela fratele meu Niculița).

Șeulia-română. Com. Târnava-mică.

Nicolau I. Platon.

mâne. Și o se-i avem, căci trebuie se-i avem.

Profeti ne trebuie, și profeti cârmuitori ne trebuie!

Misiuni populare în Topa-Deșartă.

Una dintre comunele, în care s'a încuibat rătăcirea așa numiților »pocăiți«, este și Topa-Deșartă; o comună situată pe o colină adeposită, — deși la o însemnată înălțime, lângă drumul comitatens, ce duce dela Nădășel spre valea Almașului. Deși nu are nici 500 suflete, oare când comuna aceasta era într'o stare relativ foarte bună. Are, din acele vremuri, școală bunișoară, o biserică de peatră foarte frumoasă și împunătoare — dar nu are preot. De când a murit harnicul ei preot, Ioan Podoabă, tatăl directorului de bancă, Vas. Podoabă, adecă dela 1894, parochia e administrată de parochul Șomtelecului, care locuște în al treilea sat — în Berind. Nu-i deci mirare, că semînța purtată de vînt, pe acele văi, a rătăcirii pocăiților a găsit în Topa teren priincios de a încolți. Astăzi pocăiții au acolo un fel de reședință, și vreo 20 de aderenți. Eată de ce s'a ales Topa, pentru a se face în ea deprinderi sufletești.

Misiunile ținute în Topa, în 25—27 Martie, au dovedit de nou marele efect ce-l au aceste lucrări asupra poporului. Adevărat, că »pocăiții« s'au pus și ei în picioare, și s'au adunat din toate satele vecine pe 27 l. c. în Topa, — spre a face o mică, și timidă demonstrație, dar s'a dovedit de nou, că poporului nostru nu-i trebuie mult, ca se cunoască adevărul și se deosebească rătăcirea, și astfel întărindu-se în credința strămoșilor sei, se se uite cu dispreț la rătăciții, cari il făcuseră să se clătine, ca frunza de vînt.

Eată un scurt raport despre decursul acestor noave acțiuni creștinești, cari vor rămâne de pomenire pe multă-multă vreme în Topa și jur.

1. Vineri, în 25 Martie la 3¹/₂ oare au sosit în Topa d. protopop Dr. Dăianu și Vas. Podoabă. Preotul Vas. Pop, adm. parochial, și Greg. Lehene, neobositul preot bătrân din Arghiș, îi aștepta.

Se trag clopotele la biserică și poporul se adună, în număr mare, deși e timpul semănăturii și vremea foarte bună de lucru câmpului. La 4 ceasuri biserică e aproape îndesuită.

Se cântă Imperate Ceresc. Protopopul Dr. Dăianu ține o predică potrivită de *introducere*, arătând scopul lucrărilor ce se încep și chemând ascultătorii la o reculegere, prin adâncirea adevărurilor creștine, singurele mângăitoare și mântuitoare.

După predică se face vecernea.

2. La 7 oare seara se adună poporul la *denie*. De astădată sunt și mai mulți; au venit și cei ce mai înainte erau la plug. La un moment potrivit al slujbei sfinte, protopopul suie amvonul și rostește a II-a predică, despre *scopul omului*, care ține 1 ceas. După *denia* predică Vasiliu Podoabă, cu devisa luată din cuvintele Domnului: »Eu sunt lumina lumii.«

Sgduiți deja din apatie ascultătorii se duc gânditori spre casă; seara e frumoasă, recoroasă; ceriul senin, cu lună și stele, pare grăitor în sufletul fiește căruia.

3. *Sâmbătă* dimineața, la 6 oare se face utrenia, apoi predică prot. Dr. Dăianu despre *pecat și intoarcere*, accentuând *pocăința* cea adevărată, creștină, în deosebire de rătăcirea așa numiților »pocăiți.« Se face molitvă și se încep mărturisirile. Mărturisesc, afară de cei numiți încă doi preoți sosiți în ajutor, Luca Stan, din Sumurduc și Ioan Bochiș, jun. din Topa-Sâncraiu.

4. La 9 oare Vas. Podoabă celebrează liturgie, și predică, despre ispitirile duhului rău, cu devisa: »Invățatoriule adus'am pe fiul meu la tine avind duh mut.« (Marc. 9, 16.) Ceialalți preoți mărturisesc, și mulți credincioși se cuminecă.

5. După ameazi la 5 se face vecernia. După aceea predică Dr. Dăianu, despre grozăvenia *pecatului* peste tot, ilustrându-o cu pedepsea dată pentru *pecat* ângerilor, și oamenilor celor dintăiu. După vecerne se continuă mărturisirile până târziu.

6. *Duminică* dim. la 6 oare se face utrenia. După evanghie Dr. Dăianu predică despre *pecatul beției și al sudălmilor*. (Pocăiții se fălesc tocmai cu acea că nu se îmbată și nu suduie). Efectul se vedește în lacrimile ce strălucesc în ochii multora.

7. Dr. Dăianu mediat pleacă la Topa-Sâncraiu, spre a instala pe noul paroch; ear. Vas. Podoabă celebrează s.-ta liturgie predicând după evanghie despre *biserică*, (»Tu ești Petru, și pe aceasta peatră voiu zidi biserică mea«). După cuminecarea credincioșilor mărturisiti, vestind, că la 3 oare se va face slujbă pentru morti, în *cimiter*, vorbește despre comuniunea noastră cu sufletele celor reposați.

8. O scenă interesantă urmează d. a. La 2 oare protopopul soșeste din Topa-Sâncraiu de-a dreptul la biserică. Mulți credincioși erau în jurul bisericii și ascultau, necăjiți unii, alții îngândurați, cântările ce vineau din celalalt deal de peste vale. În curtea unei case de rînd — în care se adună de obicei pocăiții — erau vreo 20—30 înși, bărbați, muieri, copii, și cântau cât îi lua gura. Căntece noave, neînțelese, pe melodii mai mult profane, necunoscute. Glasul copiilor, măi ascuțit, și silit, străbate peste al tuturor. Și cântă, cântă, o melodie după altă; e un fel de demonstrație. Într'aceea încep a suna clopotele bisericii; creștinii pornesc de pe acasă; e soare și frumos se împetrișează ulițele, ce șerpuesc printre căsutele cu paie. Pocăiții se retrag în căscioara lor; creștinii umplu biserică cea frumoasă, care acum e mai luminoasă, ca ori când; soarele îi bate în ferestrele dinspre meazăzi, și prin sticla cu tricolor resfrânge un cucurbeu de roșu-galben-vinet peste capetele credincioșilor, cari sunt luminați la față, mândri și serbătorește dispuși. Pare că-s biruitori, triumfali. După câteva cuvinte de îndrumare creștinii es, cu prapori în frunte, la morminte. Clopotele sună; pajistea din jurul bisericii, rescolită de câteva morminte proaspete, se împetrișează de felurite costume. În soare privesc și minunată. Se zic ecteniile morților — și o frumoasă rugăciune de deslegare. În urmă protopopul începe o cuvintare de încheiere. Glasul mișcat și puternic resbate peste întreg satul din vale și pocăiții din căscioara lor, îi pot înțelege fiecare cuvint. Au ce auzi. Că resumând toate roadele deprinderilor sevrișite, arată că toate avem ale mulțami lui Dumnezeu și bisericii sale; arată icona *succesivei apostolice* în biserică lui Chroasta, și legătura cea minunată a tuturor treptelor din cler cu capul văzut al bisericii.

Trece apoi — drept concludiune — la *pocăiții* și-i arată în toată golăciunea rătăcirii lor. Cuvintarea aceasta, cu care s'au încheiat predicele toată a căzut în capul pocăiților, și toate forțele sufletești câștigate le-a îndreptat ca niște arme de apărare împotriva lor. — A urmat apoi vecernea și misiunile s'au isprăvit.

O delegațiune de doisprezece fruntași ai comunei s'au prezentat apoi la cuartirul protopopului mulțamindu-i, cu cuvinte cu adevărat din inimă, pentru osteneala ce a pus pentru ei. Din conversația pretinească ce s'a încins la aceasta visită s'a văzut și mai limpede câștigul cel mare al deprinderilor sufletești. La 5 ore protopopul și d. Podoaba au plecat spre Cluj — mai bogați cu o esperință despre importanța și folosul nespul al acestor misiuni, cari nu se pot recomanda din destul.

Crestături.

— **Primejdia socialismului**, pentru neamul nostru și pentru biserică noastră, nu e încă recunoscută de toți cei cărora se cuvine. În numărul trecut am publicat o voce, care din întemplantare ne deschidea un orizont, dar știm că e întemplantare. Nu-și dau seamă la noi, nici cei mai chemați, de însemnată chestiunilor *sociale* deși ar putea vedea ori cine, că începe a se mișca terenul sub noi. Intre catolicii din lumea mare altcum gândesc oamenii, mai ales capii, chiar și la compatrioții noștri maghiari. De pildă aducem numai un articol mai nou din »*Alkotmány*« (Nr. 76, de la 29 Martie). Autorul articolului, stabilind marea distincțiune, între cauza celor seraci, și a jidanilor cari exploatază serăcia, arată datorința cârmuitorilor, de a îmbrătoșa cauza serioasă a *proletarilor seraci*, a poporului, spre a-l scoate din mâna jidanilor »socialiști« cari i-l speculează și seduc, folosindu-i starea de miserie în contra bisericii sale și a neamului seu.

»Bărbații cârmuitori ai societății — zice »*Alkotmány*« — trebuie să se adâncească în luptele sociale. Nu-i iertat a lăsa terenul, fără luptă, acelor »blăstămați fără patrie«, cari fără muștrare de suflet atîță nemulțămirea poporului. Socialiștii sunt agitatori, grabnici la picior, iuți la limbă, isteți la minte și neobosiți în stăruințe. Politicianii creștini ar trebui se desfășure aceeași istețime și nisuință întru luminarea poporului.

»Cardinalul Manning vorbea mulțimei de pe bancele din Hyde-park; pe arhiepiscopul din Köln însu-mi l'am auzit vorbind în adunări de ale muncitorilor. La noi înse, conducătorii scotesc poporul muncitor un element nevrednic de încredere, și își țin sub demnitate a sta în vorbă cu lucrătorii cei cu mâna aspră. În timp de primejdie, adevărat, că duc și arhierii noștri dragoste apostolică între revoltați. Poporul înțelege cuvintul sincer al bărbaților adeverați. Apostolia aceasta înse ar trebui se fie neîntreruptă. Contra lucrării de subminare a amăgitorilor de popor trebuie înainte se ne aperm. Nu după potop se ridică iazuri, ci până când apa e normală.

Socialismul creștin, sau mai bine *democrația creștină*, trebuie se ducă nu numai o luptă de apărare contra *socialdemocrațiilor anticreștine*, ci se iee parte activă în desvoltarea și arangearea socială a seracilor.

Dacă ne împlinim datorința aceasta, atunci poporul nu se va însufleți pentru Weltner Jakob și Leithner Jakob.... Faptele mântuitoare de popor ale creștinismului

practic vor face să se prăbușe clădirile șubrede ale minciunilor socialdemocrate.»

Așa scrie fruntașul organ creștinesc al Ungurilor. În lumina acestor idei vor înțelege și mai bine, cei nepreocupați, însemnată *acțiunilor creștine* în poporul nostru țeran, cum sunt d. e. *misiunile populare*, și altele. Și se va admite, că biserica noastră, cea așa de strâns concrescută cu poporul, va trebui să-și îndrepte privirile și în aceste direcțiuni. E timpul a ne gândi.

— **Lege contra beției în Anglia.** Dela 1 Ianuarie anul 1903 în Londra s'a introdus o nouă lege despre beție. După legea aceasta beția se consideră drept călcarea de lege. Punctele mai însemnate ale noii legi sunt: Omul beat în loc public poate fi arestat și supus amenzi s'au închisorii, până la o lună. Judecătorul poate cere zălog sau garanția a două persoane ca asigurare despre purtarea cuviincioasă în viitor a celui beat. Dacă nu dă garanție poate fi pedepsit cu 3 luni de arest. Acel care se găsește de 3 ori beat, în loc public, se lipsește pentru totdeauna de dreptul de a întrebuința băuturi spirituoase timp de 3 luni. Cărcimariul, s'au prietinel, care a dat băutura celui, lipsit de drept în loc public, se supune amenzii de 10 punți (aproape 300 cor.) sau închisorii cu muncă grea. Odată omul recunoscut ca *bețiv ordinar*, femeie s'au bărbat, pot se cerea viața separată. În acest cas femeia are dreptul se cerea dela bărbatul său bețiv o anumită întreținere, pe când bărbatul nu e ținut se deie femeii sale bețive nici o întreținere. Cluburile în care se vind beuturi tari sunt supuse inspecției poliției. Dreptul de a vinde beuturi e restrâns în anumite margini, și, ceea ce e mai important, acel care se arată în public beat și cu un copil mai mic de 7 ani poate fi arestat și dus la judecata poliției, unde poate fi pedepsit cu amendă s'au închisoare.

După »Curierul bisericesc.«

Sinodul protopopesc din Cluj.

Raportul »Răvașului«.

Cluj, 31 Martie.

Sinodul de primăvară a tractului protopopesc gr. cat. al Clujului s'a ținut ieri, 30 Martie a. c. în Cluj, sub conducerea pâr. protopop Dr. Dăianu, fiind notar dl *Augustin Cosma*, paroch prot. on. în Feiurd.

Preoții tractului s'au prezentat aproape toți și atât la deprinderile sufletești, cari au premers sinodului, cât și în discutarea și pertractarea obiectelor, au arătat mult și viu interes.

La deprinderile sufletești au luat parte și credincioși. Bună impresie a făcut prezența mai multor doamne și domnișoare, cari s'au mărturisit și cuminecat. Mărturisirea credincioșilor s'a început la 7^{1/2} oare. La 8^{1/2} oare a făcut pâr. Aug. Cosma protop. on. din Feiurd, slujba ceasurilor canonice. La 9^{3/4} a vorbit pâr. protopop cu multă căldură și putere despre datorința preoților de a se renouii și ei sufletește și a se înarma zilnic cu armele virtuții, în lupta cu dușmanii de multe feluri. Apoi s'au mărturisit și preoții, iar pâr. protopop, având de diacon pre pâr. Roșian, a servit liturgia înainte sfințitelor. După liturgie și cuminecare au rămas în biserică numai preoții și dl protopop a deschis sinodul, dând cuvîntul părintelui Roșian, care în locul disertantului absent, a ținut de pe amvon o cuvîntare potrivită, mănecând din cuvintele Domnului: »*Voi sunteți sarea pământului... voi sunteți lumina iumii*«. A predicat despre vrednicia preoției, despre sfințenia datorințelor ei și mărimea căderii preoților răi.

A urmat apoi pertractarea ordinii de zi a sinodului stătorită în »circularul« de convocare (de astă dată *tipărit*) astfel:

- Raport presidial;
- Convocarea sinodului arhidieceșan și eventuale propuneri pentru sinod, conform circularului convocator;
- Alegerea unui delegat al clerului la sinodul arhidieceșan;
- Statorirea taxelor pentru parochii la fondul preoților deficienți;
- Eventuale alte propuneri;
- Închiderea Sinodului.

Pâr. protopop după un raport presidial a trecut la punctul de capetenie a vieții noastre bisericești, la convocarea *sinodului arhidieceșan*, spunând înainte de toate cuvinte de mulțumită, dragoste și de omaj către I. P. S. Mitropolitul nostru pentru-că cu bunăvoință părintească a ascultat glasul rugător al preoților și a convocat sinodul. Circularul-convocator îl cetește și esplică, înculcând preoțimei se trimită la vreme datele și rapoartele ce se cer.

Pentru sinodul arhidieceșan s'au prezentat mai multe propuneri, din cari s'au primit propunerile făcute de pâr. Roșian, și anume:

1. Ca *esercițiile spirituale*, pentru marea lor însemnatate, să se generalisese și să se înființeze eventual o reuniune preoțească pentru misiunile populare.

2. Să se adune toate legile și ordinațiunile, ce privesc lucrările administrative, în un mănunchiu, în un *drept administrativ*.

3. La facultatea teologică din Blaj să se propună și *sociologia*. D. V. *Podoabă* a propus, că Preav. Consistor se îngrijească de editarea unei serii de cărți populare, de cuprins moral, cari să se împartă în popo.

I. *Ramonțan* a propus, ca să se chibzuească asupra tacselor, pentru ședulele protopopești de cununie, anume ca eventual protopopii se fie rebonificați din fondurile arhidieceșane.

Interesantă desbatere s'a încins asupra întrebării de capetenie, care preocupă clerul nostru și care este obiectul principal al sinodului dela Blaj. Chestiunea aceasta, lăsată pe urmă, a fost pusă pe tapet de p. *Emil Pop*, din Feneș, și au vorbit la ea pe lângă propunătorul, d. Aug. Cosma, Ioan Pop din Gilău, protop. Dr. Dăianu, St. Roșian, Petru Dan și alții.

Din desbatere s'a constatat că chestiunea congruei întârzie, tocmai din pricina, că doi factori, cari ar putea să o resolve, episcopatul catolic și guvernul, ne țin în șac, unii pe un motiv alții pe altul. De aceea dorința clerului este ca să se pună capet amânărilor și să se pretindă de unde se poate pretinde, *resolvarea grabnică*, a congruei.

Și până atunci înse *ajutorul de stat* să nu se mai împartă, ca până aci, arbitrar, ci în proporțiune (inversă) cu venitele conscrise, ca un fel de congruă în miniatură.

Delegat pentru sinodul arhidieceșan s'a ales prin aclamare pâr. St. Roșian.

După terminarea sinodului, care a ținut în partea oficială dela 11^{1/2}—2 d. a., preoții au fost întruniți la masa Dlui protopop, unde s'au continuat consfătuirile frățește.

Cu 1 Aprilie începe nou abonament

la „Răvașul“

Pe 1/4 de an costă 90 fil.
„ 1/2 „ „ „ 1'60 „
„ 3/4 „ „ „ 2'50 „

Cetitori, lățiți „Răvașul“ câștigându-i fiecare câte un nou abonat.

Restanțierii să binevoiască a-și achita datoria!

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Nu întâzdar preoții din Cluj își împărtășesc lumina și învățătura prin satele din jur; pe lângă mângâierea ce o au în suflet pe urma lucrărilor sfinte, ce le sevîrșesc, ved cu bucurie, că și pe la satele îmbrătoșează mulți idea unei noue și frumoase biserici. Cum se vede și din lista ce urmează, preoți și mireni, bărbați și femei, din satele din jurul Clujului aleargă cu ajutorul obolul lor, spre a lua parte, la ridicarea acelei biserici, care e menită să fie spre mândria tuturor alor nostri și spre mărirea lui D-zeu.

Au contribuit în zilele din urmă următorii:

Dr. Ales. Bohatielu, din Cluj, 10 cor.

Maria Tătar, din Topa-Deșartă, 5 cor.

Vasile Albu, din Cluj-Mănăstur, 5 cor.

Ana Lăpușan n. Pop, din Suceag, 5 cor. (pentru biserică din Baci de asemenea a dat 5 c.)

Grigorie Lehene, preot în Arghiș, 2 cor.

Basilu Pop, preot în Berind 3 cor.

— Dumnezeu să le răsplătească tuturor și se îndemne și pe alții la astfel de lucruri frumoase.

— **Deprinderi sufletești** se fac din 1—3 Aprilie n. în comuna *Dretea*. Conducerea lucrărilor și mai ales cărma cuvîntului, este încredințată părintelui *Stef. Roșian*, capelan în Cluj.

— **În Cluj se fac deprinderi sufletești, la începutul săptămânei mari, Luni și Marți, în 4—5 Aprilie n. După împrejurările orașenilor programa deprinderilor este statorită astfel:**

În fie care zi, dimineața și seara, la orele 6^{1/2}, (adece jumătate la 7), se ține predică. Peste zi credincioșii se pot mărturisi.

— **Delegații reuniunilor** învățătoarești gr.-catolice române, cari proiectează o organizare mai strînsă a corpului învățătoareș, vor ține în Dumineca Tomei o conferință aici în Cluj. Ședința delegaților se va ține în localele *casinei române*. Localul acesta nou, (în casa vecină cu cel vechiu, a avocatului Dobâl, Deák Ferencz u. nr. 4) pe atunci va fi tocmai frumos arangeat. Grație neobositului zel al cassarului *Dr. Poruțiu*, toate salele casinei se vor zugrăvi acum de nou, și se vor arangea frumos.

— **În Topa-Sâncraiu** s'a făcut Duminecă, 27 Martie, instalarea noului paroch Ioan Bochiș jun. denumit în locul tatălui său, Ioan Bochiș sen. trecut în pensie la cererea proprie. Instalarea a sevîrșit'o dl protopop Dr. Dăianu. Sosind la 10 oare din Topa-Deșartă, unde era în misiune, a slugit s.-ta liturgie, la care a cântat frumos corul copiilor condus de dl învățător I. Duca. La sfîrșit dl protopop a rostit o predică, care a mișcat până la lacrimi pe credincioșii, ce îndesuiau biserică cea nouă și frumoasă. Mănecând din cuvintele Domnului, cetite în ev. zilei: »Carele ar vrea se fie mai mare întru voi, se fie voue slugă, și

cel ce ar vrea se fie mai de cinste între voi se fie tuturor slugă« — a vorbit despre preoțime, despre legătura preoții nei cu capul bisericii și cu sfinții apostoli, și a combătut cu tărie rătăcirea preoților. Pe urmă a sevîrșit instalarea, cetind decretul de denumire și adresând cuvinte potrivite noului paroch, care a răspuns într'o cuvîntare de mulțumită către P. S. S. Metropolitul și făgăduind a-și implini datorința. S'a ținut o ședință cu curatoratul, și după prânz îndată s'a întors dl. prot. la Topa-Deșartă.

— **Adunarea Vlădesei.** Din *B.-Huedin* ni-se scrie cu datul de 30 Martie n.: Institutul »Vlădeasa« de aici e singura instituțiune publică românească în ținutul acesta, așezată spre fala noastră într'un centru, care până la înființarea ei nu adăpostea nici o suflare românească. Banca aceasta condusă de bărbați luminați și cu inima a mers cu pași siguri înainte. An de an au crescut afacerile sale și astfel profitul curat în anul 1903 cu toată stagnarea economică ce a bătuit în țara întreagă, a ajuns la suma de 18184.— cor.— (cu 3000.— cor. mai mult ca în anul pre cedent.)

Adunarea generală, care a avut de a decide asupra împărțirii profitului curat cu suma de mai sus, a decurs cât se poate de liniștit, așa că toate propunerile direcțiunei s'au putut discuta cu serioșitatea și pătrunderea de lipsă, aducându-se astfel hotărîri potrivite dezvoltării spre bine a institutului.

S'a ales direcțiune nouă în persoana dlor: *Ioan Pop*, potopop, *Iuliu Poruțiu*, notar, *Ioan Gall*, mare proprietar, *Ștefan Pop*, preot și *Luca Lung*, econom; cu excepțiunea dlui I. Gall, membrii direcțiunii acesteia au condus institutul dela înființarea sa.

Dotățiunea fondurilor încă e mai mare ca în anii de mai nainte și fondurile ajung acum în al 9-lea an de gestiune la cifra de aproape 40.000 cor. (1/3 a capitalului social).

La încheierea adunării prin cuvinte alese, ca și la deschiderea, presedintele direcțiunii domnul protopop Ioan Pop a mulțumit acționarilor pentru interesul manifestat față de institut rugându-i, ca cu acel interes să fie în totdeauna și între urări insufletețe de »să trăiască« s'au încheiat adunarea. A urmat un banchet dat de noaua direcțiune acționarilor, între cari a fost și un plăcut oaspe dl N. Căciulă comptabilul prim al »Economului« din Cluj. A domnit cea mai bună animație în tot decursul acestui modest banchet.

Un acționar.

— **Mulțumită.** Doamna Ved. *Ida de Ciato* a dat suma de 18 cor. intru acoperirea speselor avute cu portretul lui *Basilu Rațiu* de Nagylak fericitul fondator a bisericii gr.-cat din *Turda veche*. Primească marimonioasa Doamnă și pe aceasta cale sincera mulțumită ce i-se aduce în numele poporului gr.-cat. *Nicolau P. Rațiu*, adm. parochial.

Đșoara Valeria Curtuț, Dr. în medicină a fost numită medic la spitalul comitatului Becheș.

— **Necrolog.** O venerabilă preuteasă bătrână — nu se știe de câți ani — a reposat zilele trecute în Blaj, anume d-na *Ana Dulog n. F. Negruțiu*, sora fostului canonic și protopop în Cluj, Ioan F. Negruțiu. Fericita în Domnul a suferit dimpreună cu fratele său, protopopul Clujului, multe necasuri în 1848—9, și a fost cunoscută în multe părți, ca o femeie harnică și interesantă. Familia Negruțiu, careia trimitem condolențele noastre, a dat din privilegiul morții următorul anunț:

Cu inima înduioșată aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, că sora iubită, mătușă neuitată, **mama crescătoare** a numeroșilor nepoți și strănepoți, mângâitoare și ajutoarea celor lipsiți **Ana Dulog născ. F. Negruțiu**, preuteasă veduvă, implinindu-și cursul vieții sale pămîntești, împărțită fiind cu ss. Taine, azi în 23 Martie 1904 la 6 ore d. a. și-a dat blîndul său suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele-i pămîntești se vor înmormînta în 26 Martie, Sămbătă, la 3 ore d. a. în cripta familiară; iar s. Liturgie și parastasul se va oficia Duminecă în 27 Martie la 7^{1/2} ore dimineața în biserică parochială din loc. Rugați-vă pentru sufletul ei! Blaj, în 23 Martie 1904. Fratele, Nepoții și Strănepoții sei recunosători.

— **Cât se plătește unui domnitor pe minută?** Socotind, că un domnitor muncește la zi 6 ore, pe minută să vine: Țarului rusesc 388 cor. Împăratului și regelui nostru 172 c., Regelui Italiei 104 c., Împăratului Germaniei 84. c., Regelui Angliei 72 cor., Reg. Spaniei 69 cor., Reg. Suediei 46 c., Reg. Bavariei 38 c., Reg. Sacsoniei 24 c., Reg. Belgiei 24 c., Reg. Daniei 18 c., celui din Württemberg 16 c., presidentului Franței 9. c., Regelui din România 8 c., Grecia și Serbia câte 8 c., și presidentului din Statele unite 2 cor.

Posta Redacțiunii.

»**Crucea.**« Nu se poate publica în foaia noastră. Ai idei mari, te esprimi înse cam puțin limpede. Nu scrii nici pe înțelesul poporului, nici în limbajul lui, cel puțin în acest articol, nu. »Perfect, calități, abusând« etc. nu le înțelege poporul. Încearcă se scrii pe înțelesul poporului și în limbajul folosit de poporul țeran, pentru care în primul rînd e merit »Răvașul.«

Moldovanu Basil

Agentura generală din Cluj a băncii de asigurare „TRANSYLVANIA“

primește și efectuează toate de asigurare din comitatele: Cojocna, Mureș-Furda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmar, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și exploziunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obicinuite, anume: *capitale pentru casuri de moarte, pe viață, de zestre, rente etc.*

Asigurări populare fără cercetare medicală până la 1200 coroane.

Asigurări pe cheltuielile înmormântării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

„Transsylvania“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 de ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619'84 fil., ear pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162'98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10'2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară dela

Agentura generală a băncii „Transsylvania“

Cluj, piața „Emeke-tér“ Nr. 16.

precum și dela agenturile locale și cercuale din comunele mai mari.

Măiestru păpuțar român în Cluj.

Vasile Săncrăian (Szentkirályi)

recomandă atelierul său, în care efectuează tot felul de comande pentru *domni, doamne și copii*, cum și reparaturii cu prețuri foarte moderate. Măiestria și-a învățat-o în Viena și Budapesta.

Strada Wesselényi M. și Szép-utca (colț.)
16 30.

Wilheim Ignác

ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de

măsurare de pământ,

mappare,

aranjare de posesiune.

După acord marchează linia căii ferate normale ori înguste.

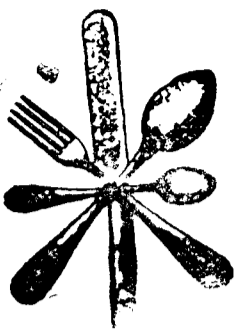
Prețuește moșii, esoperează și valorează patente, pe lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite la adresa de mai sus.

35 50.

Prilej de a cumpăra!

32 bucăți 6 floreni.

În urma unei îngrijmă-diri în magazin am capăt de la o fabrică însărcinarea se vând marfa ei cu prețurile de fab. 15%, cu foarte puțină respălărire a prețului muncitorilor. De aceea până ține depositul trimis cu rambursă (utânvét):

6 linguri foarte fine de argint »Gloria«
6 furcuțe „ „ „ „ (dintr'o
bucată)
6 cuțite de masă „ „
12 lingurițe de cafea „ „
1 lingură mare de argint pentru lapte
1 „ „ „ „ „ „ supă

Laolaltă 32 bucăți pentru 6 fl.

Toate sunt nouă, perfecte, fine și strălucite. Mai înainte era 25 fl. acum 6 fl. Argintul »Gloria« e metal de tot alb, care pe lângă garanție rămâne neschimbat și suplinește adevăratul argint. Ca ori cine se se convingă despre adevăr pentru marfa, ce n'ar plăcea, fără nici o piedică retrimit banii.

Serviciul acesta e foarte potrivit de cadou de crăciun ori nuntă și astfel e neîncunjurat de lipsă în căsnicie. Singurul vânzător e Centrala Budapesta, VI. Profeta-utca 2, Comandele se fac trimițând banii înainte ori cu rambursă. (8-10)

Auffenberg József

„THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuează

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual   Avere proprie
Cor.: 32,000.000   Cor.: 260,000.000

Dividende solvite   Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000   Cor.: 520,000.000

Agentura generală pentru
Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kosuth-Lajos nr. 4.
în palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:
Edimburg. (Anglia.)

34

— Un învățacel se primește în tipografia »Carmen« a d-lui Petru P. Barițiu din Cluj (Str. Ferencz József-ut 58).

Cruce sau stea electrică dublă.

D. R. G. M. 88503.

Vindecă și înviorază, pe garanție: *reumă, ischias, astma, vițitul urechii, auzul greu, epilepsia, nervositatea, lipsa de apetit, gălbineala, durerea de dinți, migrena, impotența, influenza, pre cum ori ce boală nervoasă.* Acel bolnav, care cu aparatul meu Nr. 88503 nu se vindecă în cel mult 44 zile își capătă banii îndată înderept. Unde nu mai ajută nimic, mă rog a încerca cu aparatul meu. Sunt convins despre înțiruirea lui sigură.

Prețul unui aparat mare 6 cor.
(de folosit la boale învechite.)

Prețul unui aparat mic 4 cor.
(de întrebuințat la morburii mai ușoare.)

Centrala de expediție trimite pe lângă rambursă ori anticiparea banilor în toate părțile în țară și străinătate.

Scheffer D. Sándor

Budapesta, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

4 24.

De admirat! Pentru 5 coroane trimis, până ce-mi mai ține proviziunea 4½ k.

SĂPUN DE GĂTEALĂ

fin cu miros de flori, și puțin vățemat (cum 50 bucăți) murșos combinate din bucăți cu miros de rose, melai, magar, cacao, rez. da etc. Prețul 15-16 colt e de trei ori mai mare.

Se trimite cu rambursă:

AUFFENBERG JÓZSEF

Budapest, Strada Proféta 5.

7-10.

Friser, barbier!

Demetriu Bucolan, barbier

În Cluj, strada Egyetem Nr. 6.

Recomandă atelierul său bine sortat în branșa aceasta. Abonamentele lunari cu prețurile cele mai moderne. N. B. Universitarilor la abonamente lunare dau 24% rabat.

Friser, barbier! 10-10

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american indispensabilă pentru ori ce economie casnică.

Se poate purta și în busunar, e durabilă, comoadă și corăspunzătoare

Fie căruia e de lipsă pentru luminarea chiliilor, treptelor, ambitelor și localităților laterale.

Pentru **oficieri** la eserciții, **pădurarilor și vânătorilor** pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru **turiști** sunt indispensabile, pentru **medici și moașe** cu ocaziunea vizitelor de noapte. În **fabrice, mori, pivnițe, deposite** unde se păstrează materii explozive, sunt de mare însemnătate pentru **călători** ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru **econoame** este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe **proprietari și economi** îi păzesc de atacuri și foc; cu aceasta te poți sui și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1'20 cor. subministrăm altul nou. Prețul 4 cor.

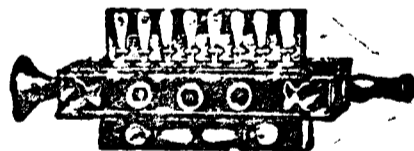
Strat de rezervă coroane 1'20.

Se trimite cu rambursă dela

Stabilimentul Central alui JOSIF AUFFENBERG.
BUDAPEST, Strada Proféta u. 5.

8-10.

Minunat instrument musical!

Pe »Flötophon« poate cânta ori cine melodii, marșuri și dansuri, fără a cunoaște notele. Societăților, turiștilor e foarte recomandabil de petrecere. Tonul lui e fermecător.

Acest minunat instrument musical

are 10 clape, 20 tonuri, 2 clape de bas și pentru 3 coroane se capătă în formă elegantă, 3 bucăți costă 8 cor. »Flötophon« mai puternic, cu ton fermecător, costă 5 și 6 cor.

Cu rambursă trimite

Centr. lui Auffenberg József

Budapest, VI., Proféta-u. 5.

9 10

La administrația »Răvașului« se află:

»Călințarul Practic« pe 1904.

Prețul 50 fil. plus 30 fil. porto postal.

»Visuri trecute« de Al. Ciura.

Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

»Căntece« de Emil Sabo.

Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgărțuri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privit. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main.

5-52.